

SZÁZADVÉG

INKLUZÍV NÖVEKEDÉSI FORDULAT MAGYARORSZÁGON

SZÁZADVÉG RIPOORT 2026

2026. március 25.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés, fogalmak

BEVEZETÉS, FOGALMAK

INKLUZÍV NÖVEKEDÉS, RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ JÖVEDELMEK

AZ INKLUZÍV GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS FOGALMA

- OECD: Olyan gazdasági fejlődés, amely magasabb életszínvonalat biztosít mindenki számára.
- ENSZ, Fenntartható Fejlődési Célok (SDG): Olyan növekedés, amely méltányos munkahelyeket teremt, lehetőséget biztosít a társadalom minden rétege számára, és egyenlőbben osztja el a jóléti előnyöket.
- IMF: Célja, hogy növelje a nemzeti jólétet és gazdagságot, ezzel együtt csökkenti a szegénységet, miközben megőrzi a gazdasági szabadságot.

Inkluzív a gazdasági növekedés akkor, ha eredményei a társadalom széles rétegeinek javát szolgálják.

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ JÖVEDELMEK

A rendelkezésre álló jövedelem (RJ) az az összeg, amelyet döntésünktől függően – fogyasztásra (F) vagy megtakarításra (MT) fordíthatunk $\rightarrow RJ = F + MT$

- Más szóval: **elkölthető jövedelem**
- **Rendelkezésre álló jövedelem (RJ)** = bruttó bér $\pm$ pénzügyi transzferek (mínusz: adók és járulékok, plusz: kapott juttatások)
 - + Természetbeni juttatás (TJ): ingyenesen igénybe vett jóléti szolgáltatások (pl. oktatás, egészségügy)
- **Korrigált rendelkezésre álló jövedelem (KRJ)** = rendelkezésre álló jövedelem + természetbeni juttatások $\rightarrow KRJ = RJ + TJ$
- Az RJ és a KRJ egyaránt lehet bruttó és nettó is, attól függően, hogy a bruttó hazai termékből (GDP) vagy a nettóból (NDP) vezetjük le. Dinamikájuk hasonló.

A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ JÖVEDELMEK NÖVEKEDÉSI PÁLYÁJA

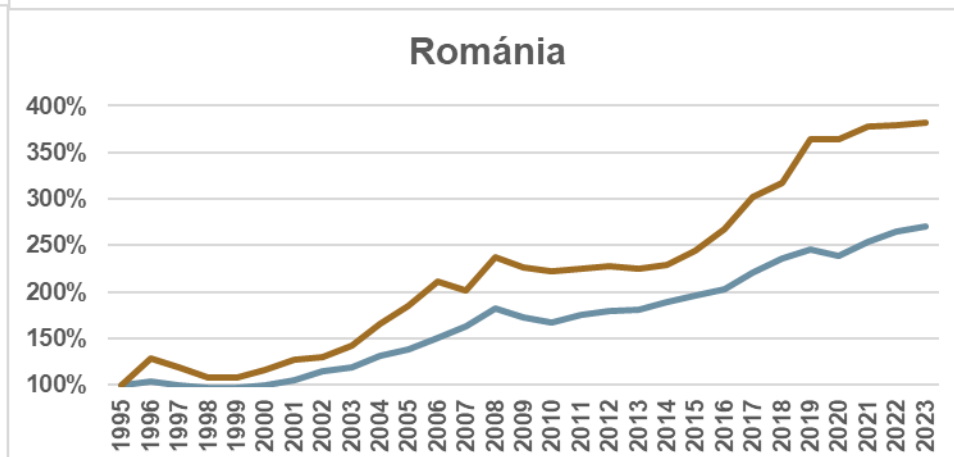
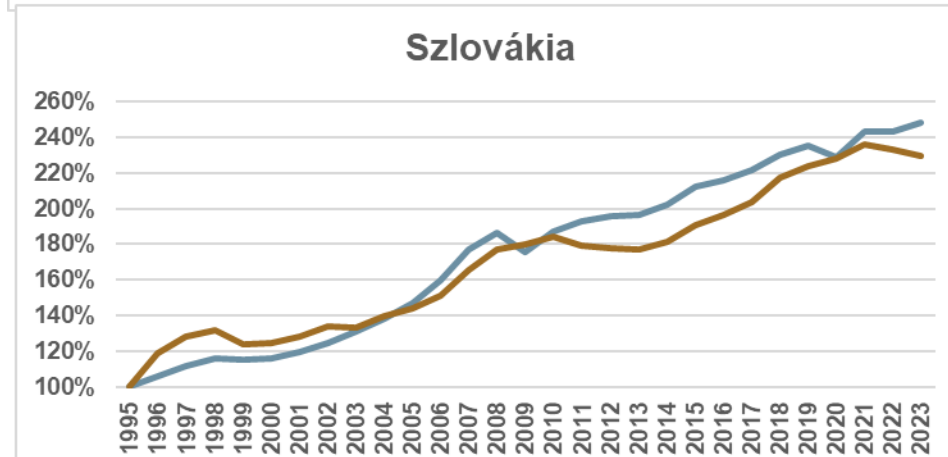
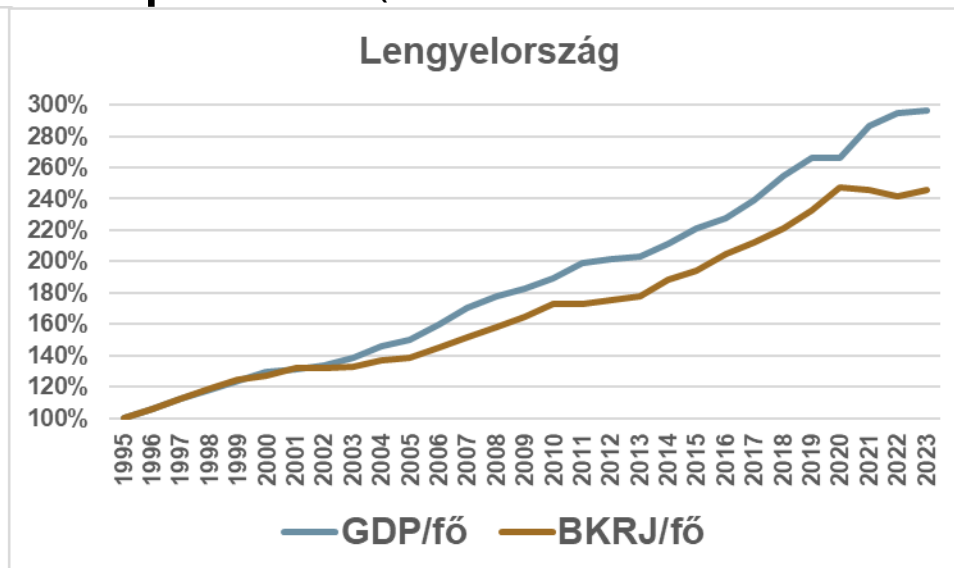
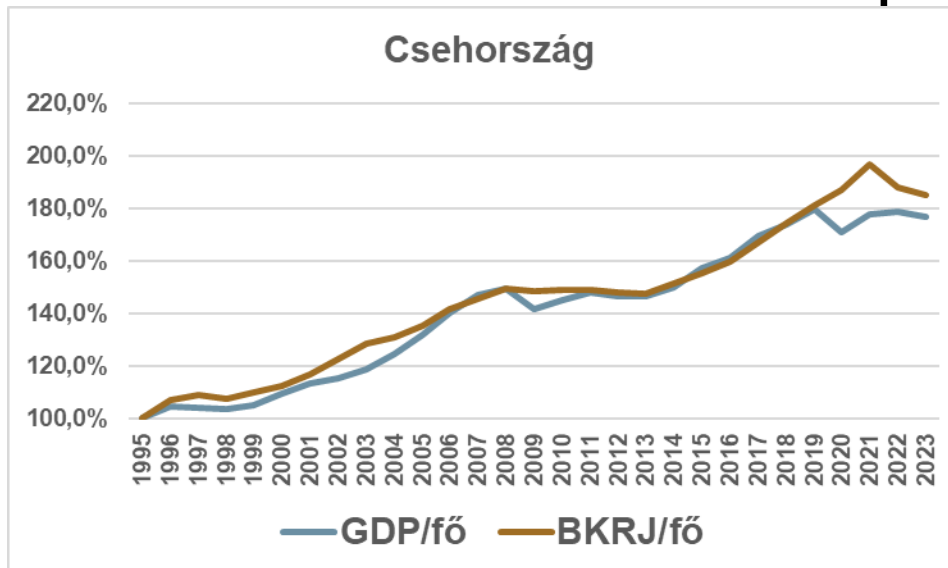
TÉRBELI ÉS NEMZETKÖZI ÖSSZEVETÉS, AZ EUROSTAT, A KSH ÉS A WORLD INEQUALITY
DATABASE (WID) ADATAI ALAPJÁN

A GDP ÉS A JÖVEDELMEK ELTÉRŐ NÖVEKEDÉSE

GDP- és jövedelem-növekedés Közép-Európában (reálértékben, 1995 = 100%)

BKRJ: bruttó
korrigált
rendelkezésre
álló jövedelem

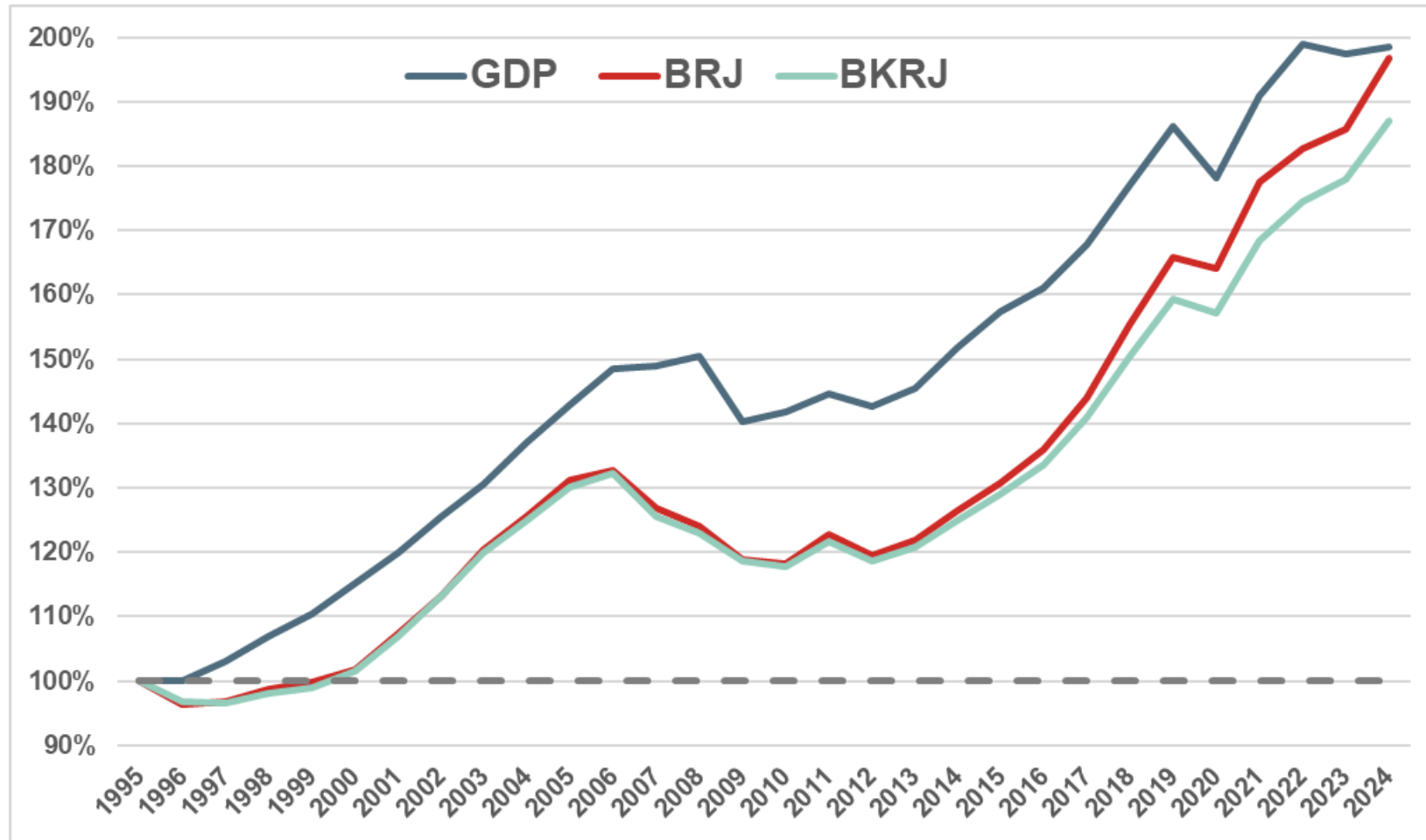

A GDP ÉS A JÖVEDELMEK ELTÉRŐ NÖVEKEDÉSE

Az egy főre jutó GDP és a jövedelmek változása Magyarországon
(reálértékben, 1995 = 100%)

BRJ: bruttó
rendelkezésre
álló jövedelem

BKRJ: bruttó
korrigált
rendelkezésre
álló jövedelem

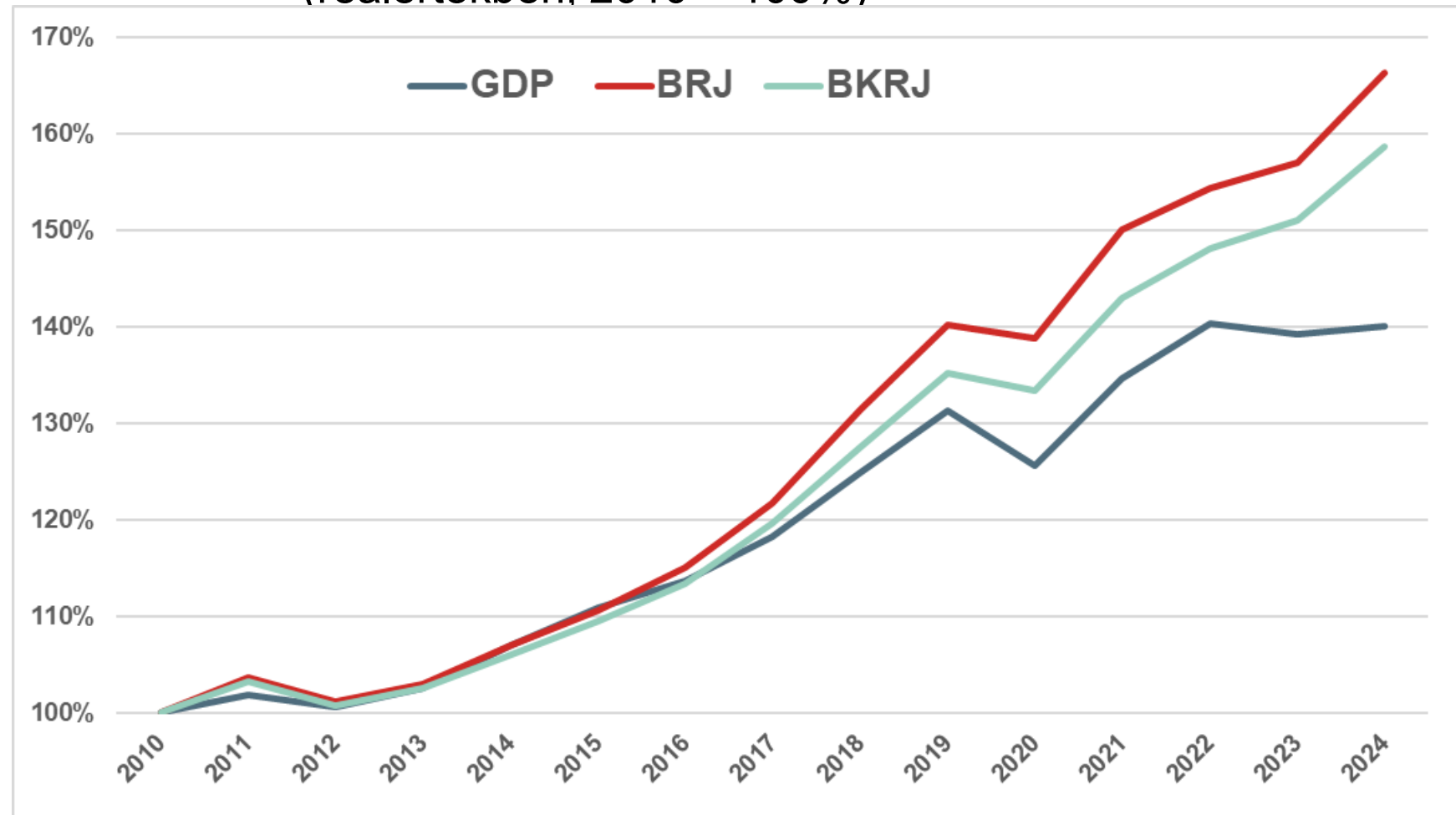

A GDP ÉS A JÖVEDELMEK ELTÉRŐ NÖVEKEDÉSE

Az egy főre jutó GDP és a jövedelmek változása Magyarországon
(reálértékben, 2010 = 100%)

BRJ: bruttó
rendelkezésre
álló jövedelem

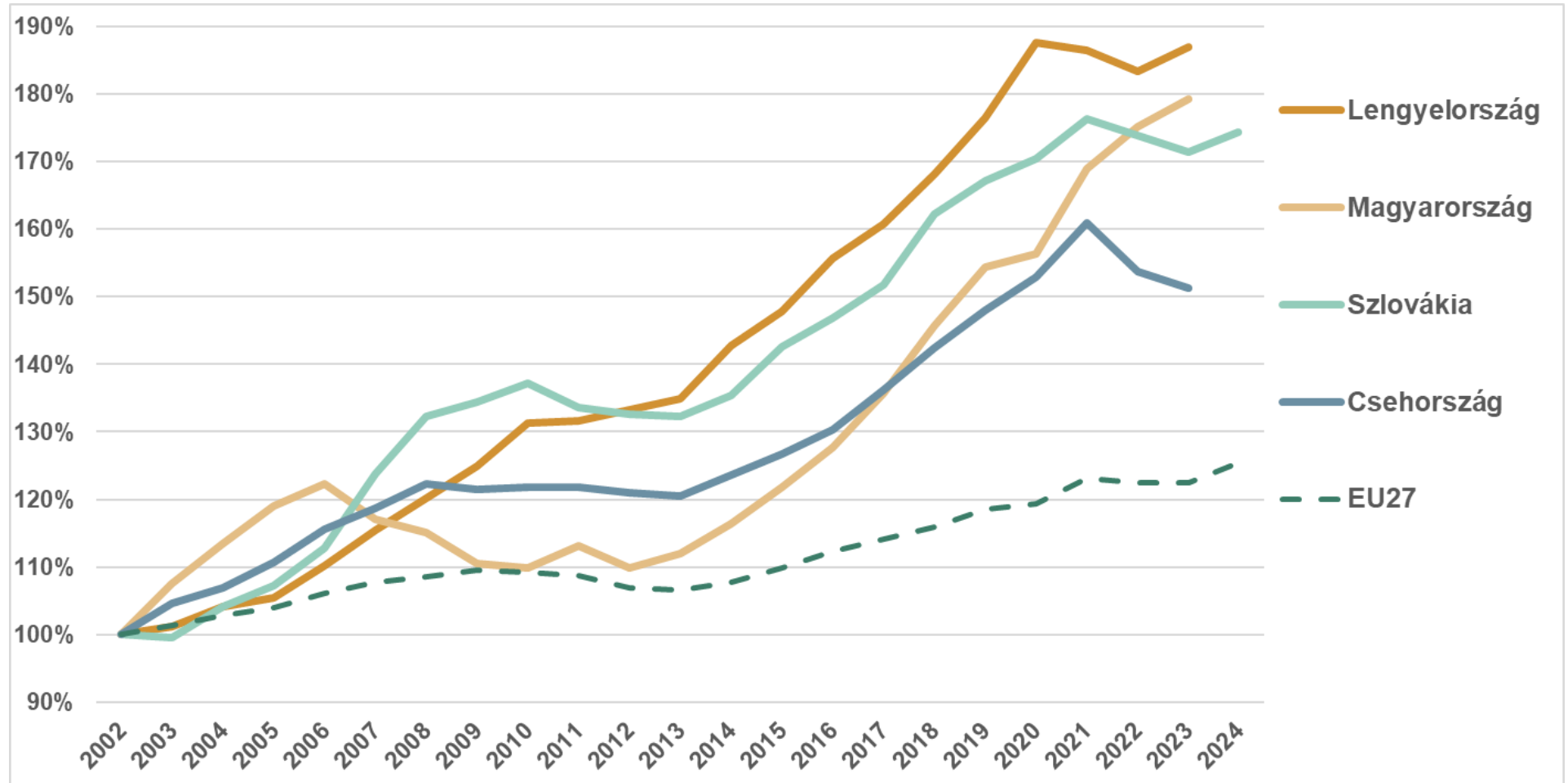
BKRJ: bruttó
korrigált
rendelkezésre
álló jövedelem

JÖVEDELEM-NÖVEKEDÉSI PÁLYÁK ÖSSZEVETÉSE

Az egy főre jutó BKRJ reálérték-változása a V4-országokban
(2002 = 100%)

BKRJ: bruttó
korrigált
rendelkezésre
álló jövedelem

JÖVEDELEM-NÖVEKEDÉSI PÁLYÁK ÖSSZEVETÉSE

Az egy főre jutó BKRJ vásárlóerő-paritáson (PPS), EU27

		1995			2002			2010			2024		Változás	2010-2024	
12	Írország	10 358	12	Finnország	14 388			EU27	19 147	12	Málta	28 625	1	Románia	143,6%
13	Spanyolország	10 124	13	Görögország	14 333	13		Spanyolország	17 596	13	Spanyolország	26 999	2	Bulgária*	
14	Portugália	9 879	14	Portugália	13 284	14		Görögország	16 804	14	Ciprus	26 693	3	Litvánia	105,5%
15	Ciprus	9 154	15	Ciprus	12 859	15		Portugália	16 409	15	Csehország	25 992	4	Lettország	103,1%
16	Szlovénia	8 843	16	Szlovénia	12 388	16		Szlovénia	15 368	16	Portugália	25 361	5	Magyarország	96,8%
17	Málta	8 637	17	Málta	11 330	17		Csehország	14 918	17	Szlovénia	25 163	6	Horvátország	93,1%
18	Csehország	7 908	18	Csehország	10 514	18		Málta	14 829	18	Litvánia	24 503	7	Málta	93,0%
19	Magyarország	6 589	19	Magyarország	8 698	19		Szlovákia	13 787	19	Lengyelország	23 567	8	Észtország	85,8%
20	Bulgária	5 931	20	Szlovákia	8 305	20		Lengyelország	12 732	20	Magyarország	22 933	9	Lengyelország	85,1%
21	Lengyelország	5 392	21	Horvátország	8 153	21		Litvánia	11 922	21	Horvátország	22 040	10	Csehország	74,2%
22	Szlovákia	5 297	22	Lengyelország	8 132	22		Magyarország	11 651	22	Románia	21 793	11	Szlovénia	63,7%
23	Horvátország	5 158	23	Litvánia	6 639	23		Horvátország	11 415	23	Szlovákia	21 532	12	Szlovákia	56,2%
24	Észtország	4 608	24	Észtország	6 425	24		Észtország	11 290	24	Észtország	20 980	13	Németország	54,9%
25	Litvánia	3 994	25	Lettország	5 748	25		Lettország	9 807	25	Görögország	20 639		EU27	54,8%
26	Románia	3 382	26	Bulgária	4 657	26		Románia	8 945	26	Lettország	19 921	14	Portugália	54,6%
27	Lettország	3 018	27	Románia	4 619	27		Bulgária	7 675	27	Bulgária	n.a.	15	Spanyolország	53,4%

BKRJ: bruttó korrigált rendelkezésre álló jövedelem

JÖVEDELEM-NÖVEKEDÉSI PÁLYÁK ÖSSZEVETÉSE

- Éves átlagos növekedések aránya Magyarországon, reálértékben

	2002–2010	2010–2024	Éves növekedések aránya
GDP/fő	1,7%	2,8%	1,6
BKRJ/fő	1,2%	3,6%	3,1

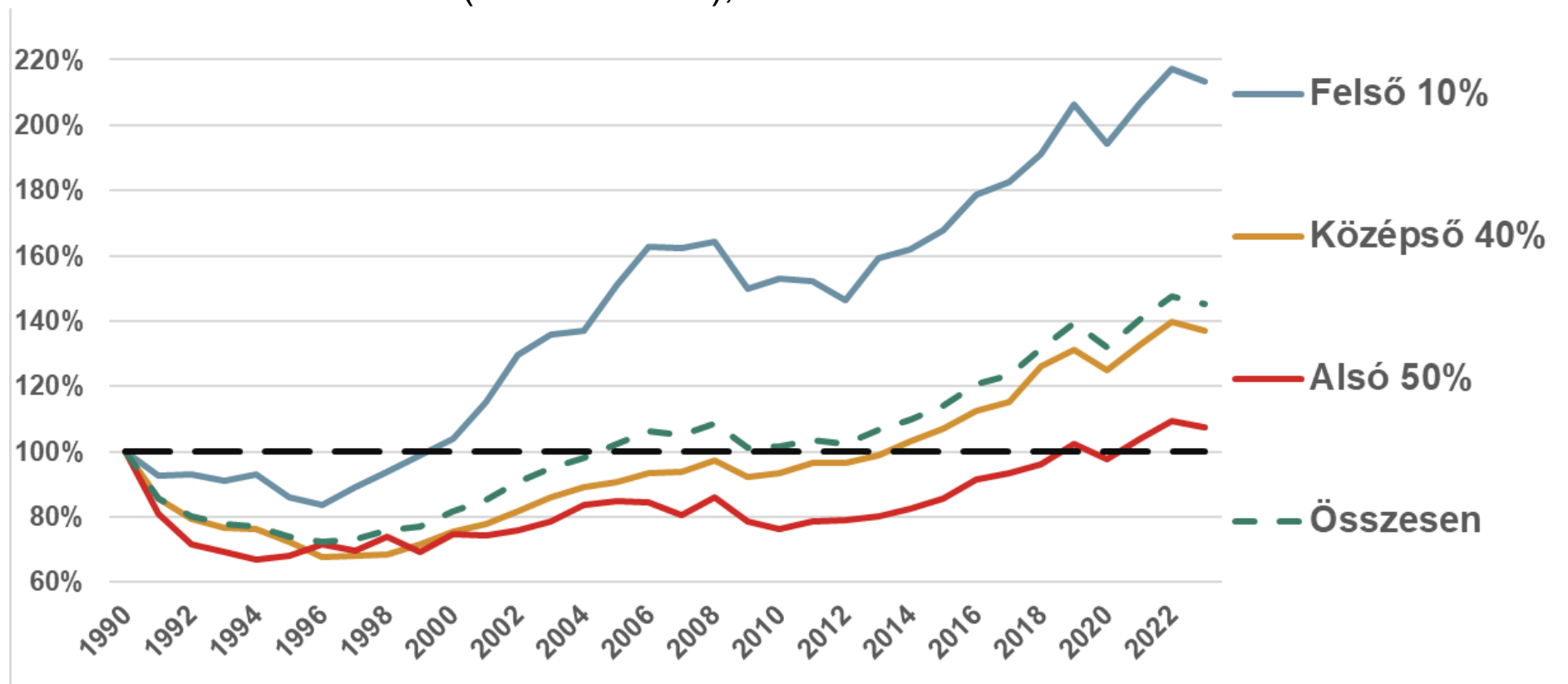
- Míg a BKRJ növekedése 2002 és 2010 között elmaradt a GDP amúgy is szerény bővülésétől, addig 2010 után jelentősen meghaladta még a 60 százalékkal magasabb GDP-bővülési ütemet is, és több, mint háromszorosára nőtt a 2010 előtti átlagnövekedéshez képest.

JÖVEDELMI EGYENLŐTLENSÉGEK ALAKULÁSA

Az átlagjövedelmek alakulása Magyarországon, jövedelmi hányadonként
reálértékben (1990 = 100%), a WID adataiból

WID:
World
Inequality
Database

- A középső 40 százalék 2014-től, az alsó 50 százalék 2019-től haladta meg az 1990-es jövedelmi szintet

JÖVEDELMI EGYENLŐTLENSÉGEK ALAKULÁSA

Az egyes jövedelmi hányadok átlag-reájövedelmének változása
Magyarországon (WID)

	2002	2010	Változás
Felső 1%	100,0%	119,5%	19,5%
Felső 10%	100,0%	118,5%	18,5%
Középső 40%	100,0%	114,7%	14,7%
Alsó 50%	100,0%	100,9%	0,9%

	2010	2023	Változás
Felső 1%	100,0%	122,7%	22,7%
Felső 10%	100,0%	139,2%	39,2%
Középső 40%	100,0%	146,6%	46,6%
Alsó 50%	100,0%	140,4%	40,4%

JÖVEDELMI EGYENLŐTLENSÉGEK ALAKULÁSA

Az egyes jövedelmi tizedek átlagjövedelmének változása
reálértékben, vásárlóerő-paritáson (WID)

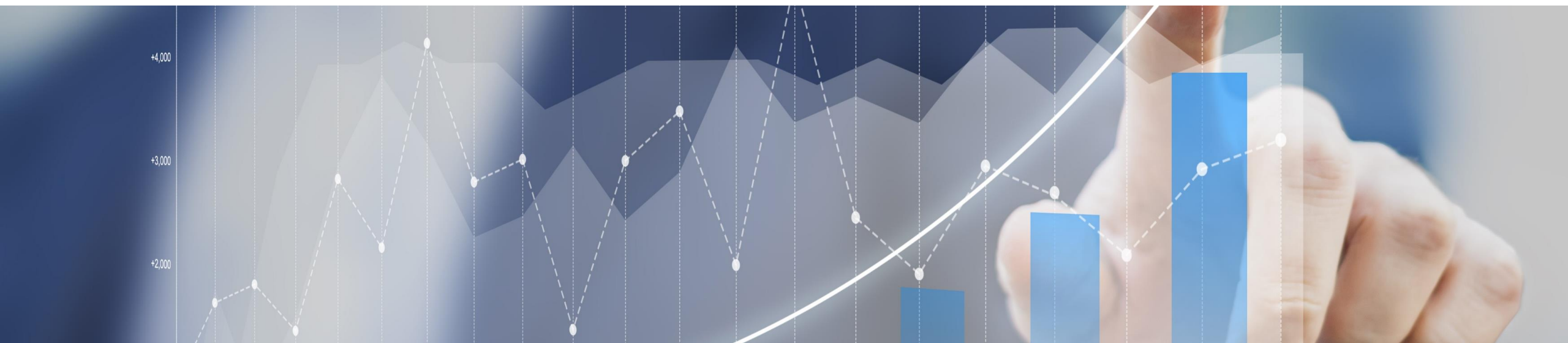
2002-2010	Változás	Éves átlag
Felső 1%	19,0%	2,2%
9.decilis	18,6%	2,2%
10.decilis	18,0%	2,1%
8.decilis	14,4%	1,7%
7.decilis	12,1%	1,4%
Összes	11,9%	1,4%
6.decilis	9,9%	1,2%
5.decilis	8,4%	1,0%
4.decilis	6,6%	0,8%
3.decilis	4,3%	0,5%
2.decilis	-12,8%	-1,7%
1.decilis	-60,3%	-10,9%

2010-2023	Változás	Éves átlag
7.decilis	51,5%	3,2%
8.decilis	47,7%	3,0%
6.decilis	46,8%	3,0%
5.decilis	46,3%	3,0%
4.decilis	43,7%	2,8%
9.decilis	43,2%	2,8%
Összes	43,0%	2,8%
10.decilis	39,5%	2,6%
3.decilis	35,8%	2,4%
2.decilis	31,5%	2,1%
1.decilis	31,5%	2,1%
Felső 1%	23,0%	1,6%

KÖVETKEZTETÉSEK

INKLUZÍV NÖVEKEDÉSI FORDULAT

KÖVETKEZTETÉSEK

- A rendszerváltás után a jövedelmek bővülése elmaradt a gazdaság növekedésétől, recesszió idején pedig még nagyobbat esett vissza
- 2010 után nemcsak a növekedés dinamikája állt helyre, hanem megváltozott annak természete is
- **2013: gazdasági növekedési fordulat**
- **2016: inkluzív növekedési fordulat**
- A gazdasági növekedés – megtörve a rendszerváltás első húsz évének mintázatát – széles körben emelte meg a jólétet, erősítve a széles értelemben vett középosztály jövedelmi helyzetét
- **2016-tól a rendelkezésre álló jövedelmek növekedése a GDP bővülését is meghaladta, és ez igaz a 2010-től 2024-ig tartó időszak egészére is**

KÖVETKEZTETÉSEK

- A jövedelmi egyenlőtlenségek mérséklődtek: ezúttal nem a felső jövedelmi tizedek jövedelme nőtt a legjobban, hanem a középrétegeké, miközben az alacsony jövedelmek is először nőttek érdemben
- **A jövedelem-növekedés elsődleges hajtóereje** az volt, hogy – reálértékben – **több, mint kétszeresére nőtt a nemzeti bértömeg**, aminek forrása a foglalkoztatás rekordmértékű bővülése és a reálkeresetek dinamikus emelkedése, ami összhangban van a **munkaalapú társadalom** megteremtésével és erősödésével

Mindent összevetve megállapítható:

Magyarországon 2010 után inkluzív növekedési fordulat történt

SZÁZADVÉG

Kövessen minket:

